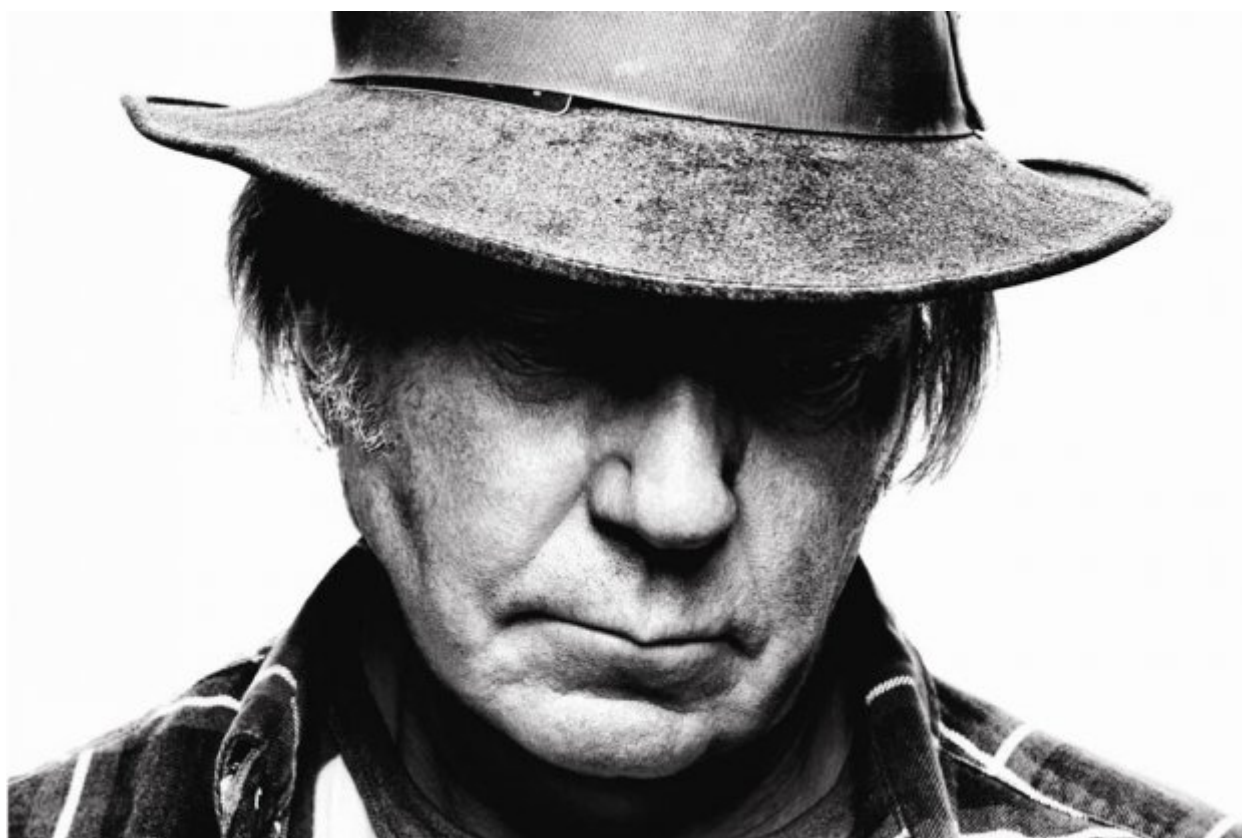

Ærlig rodebunke fra Neil Young

Neil Youngs selvbiografi er ikke formfuldendt eller fantastisk, men den er tankevækkende på mange gode måder.

AF LARS PLOUG

Jeg har almindeligvis ikke det store til overs for biografier. Derfor var det med blandede forventninger, at jeg gik i gang med at læse den 67-årige canadiske sanger og musiker Neil Youngs selvbiografi.

I den positive ende var det, at jeg elsker Neil, at jeg føler mig i umådelig godt selskab med mange af hans sange og hans musik, og derfor med nogen rimelighed kunne forvente at være det med hans livsfortælling.

På den anden side er hans enorme musikalske produktion noget ujævn: af de næsten 50 plader, han har udgivet som solist med bandet Crazy Horse og med skiftende konstellationer af backing-musikere, findes alt fra det kongeniale til det katastrofale.

Han har også lavet et par underlige film, men længere sammenhængende tekster er det ikke blevet til.

Så på forhånd var der ingen speciel grund til at tro, at en selvbiografi fra Neil Youngs hånd ville være et mesterværk.

Neil Young er først og fremmest musiker og sangskriver, og at man indimellem har skrevet fantastiske sange og melodier betyder ikke, at man kan skrive om sit liv på en måde, der er værd at læse.

Mange selvbiografier er uklædeligt pralende i den forstand, at de forsøger at skrive en rationalitet ind i livet, som der ikke er: "Jeg har altid ment sådan og sådan, derfor gjorde jeg sådan og sådan". Eller de er skrevet som en prætentios efterrationalisering, der får nuet til at fremstå som et mål og fortiden som en plan, som livsfortælleren og har lagt og fulgt.

Det ville ikke være til at bære, hvis Neil pralede eller var prætentios, og derfor lovede det ret godt, at dagbladenes anmeldere i det store og hele var enige om, at selvbiografien slet ikke var en selvbiografi, men en samling muligvis underholdende anekdoter uden hale og hoved.

Det passede mig godt, for tanken om bedstefar Neil i gyngestol på verandaen på ranchen i Californien - en røverhistorie, og en sang måske - var ikke så tosset.

Liv, mennesker og ting

Bogen består af 60 kapitler, der springer frem og tilbage i tiden, ind og ud af Youngs krøllede hjerne, fra ting, han har oplevet og gjort, til mennesker, der har været i hans liv, eller som er forsvundet fra det.

Der er lidt "hvor var det nu, jeg kom fra" over det, som en dansk anmelder skrev det.

Men stumpvis bliver vi ført igennem Youngs barndom i Canada i selskab med faren, moren, broren og den polio-epidemi, som blev første alvorlige eksempel på de mange og alvorlige sygdomme, Young har haft i sit liv.

Videre over forskellige bands i Canadas musikmiljø til blomsterbørnenes USA, Buffalo Springfield og Crosby Stills Nash & Young, til bandet Crazy Horse, der har lagt bulder og brag til Youngs vokal og guitaraspil. "The Force of the Horse" kalder han det.

Vi kører med turbussen Pocahontas og andre af de køretøjer, som Young har elsket og elsket i. Vi møder Bob Dylan, Joni Mitchell, Bruce Springsteen, Grace Slick og andre af de musikere, der har været Youngs venner gennem årene.

Og vi møder de tre kvinder, som er mødre til hans tre børn.

Især forholdet til sønnen Ben, der er spastisk lammet i hele kroppen, er særligt rørende beskrevet. Arbejdet med at støtte Bens specialskole, The Bridge School, ligeså.

Desuden betragtninger over så forskellige ting som modeljernbaner, stoffer, hifi-lyd, religion, biler, økologi, tømmer, død, Ronald Reagan og meget andet.

Verden er ikke noget sted at være for en sang

Selvom der selvfølgelig er mange referencer til sangene og pladerne og til, hvad Neil tænkte, og hvordan han havde det, da han lavede dem, er det ikke til at læse en digterens metodologi, en poetik, ud af bogen.

I det hele taget står han ret systematisk ved ikke at være den store tænker.

”Sange er som kaniner”, skriver han, de dukker op som fikse ideer i hans rastløse sjæl og liv, lidt på samme måde som et tilfældigt møde på gaden, begejstringen over en oplevelse eller vrede over noget, man har læst i avisen.

Der er ingen kunstnerfimsede postulater om systematisk udforskning af menneskelivets vilkår, kun et håb om, at andre kan bruge og lide sangene.

”Jeg har skrevet en masse sange. Nogle af dem er elendige. Nogle af dem er strålende, og nogle er bare OK. Dét er, hvad alle andre mennesker mener. For mig er de alle ligesom mine børn. De bliver født og vokser op og bliver sendt ud i verden og må klare sig selv. Verden er slet ikke noget nemt sted at være for en sang”.

Som nævnt er det ikke alle Neil Youngs kaninbørn, der har fået den bedste ballast med hjemmefra. Pladen "Trans" (1982) fx var rædderlig med vocoder-genereret robotsang og alting. Brugen af vocoder var ifølge Young inspireret af den handicappede søn Ben og af de tekniske hjælpemidler, der hjælper ham.

Selskabet Geffen Records var så utilfreds med værket, at det forlangte, at Young lavede et nyt. Rock skulle det være og gerne i klasse med "Harvest" (1972), efter min mening et af de allerbedste album fra mesterens hånd.

Young tog foretagendet på ordet og lavede en Rock(abilly)-plade, som var forfærdelig og efter direktør David Geffens opfattelse u-repræsentativ for Youngs stil.

En hippie med for mange penge

Historien rummer noget, der måske kunne ligne en nøgle til et fælles tema for de vildt strittende fortællinger i den såkaldte selvbiografi. En musiker, der har tjent styrkende med penge, som kan opføre sig, som det passer ham, og som ikke skylder nogen noget.

En forkælet sjæl, der – dygtigt og fantastisk, ganske vist – kan fortabe sig i country-romantik og åbne vidder, besynge kvindens skønhed og hjertets vildveje og køre rundt og forurene alverden i sine elskede dollargrin, der knapt kommer hen om hjørnet på en fuld tank.

Eller som kan give den som excentrisk opfinder og filantrop, der vil give modeljernbaner hifi-lyd, købe aflad for benzinsvineriet ved at investere i den biobrændselsdrevne bil Lincvolt, og som i den ordentlige lyds tjeneste har lavet sit eget Puretoneformat, der, som det hedder, er ”en fremstrakt hånd” til Apple og Spotify.

”Giver man en hippie for mange penge, kan der ske hvad som helst”, skriver han.

En politisk sanger?

Politik i almindelig forstand er heller ikke Neil Youngs allerstærkeste side. I alt fald er han tilsyneladende ikke så konsekvent, at det gør noget.

I sangen "Ohio" (1970) skælder han præsident Nixon ud for massakren på studerende ved Kent State University.

I sangene "Southern Man" (1970) og "Alabama" (1972) var det racismen i sydstatene, Young var vred over, i "Cortez The Killer" fra pladen "Zuma" (1975) var det det Hernán Cortez' massebord på aztekerne, der måtte holde for.

Sangen var ganske vist næsten firehundrede år for sent på den, men den blev da forbudt af general Franco i Spanien. Et barn, som Neil kan være stolt af.

Andre sange stritter i en anden retning. Sangen "Let's Roll" fra albummet "Are You Passionate" (2002) besynger det uomtvistelige mod hos de passagerer, der den 11. september 2001 angreb terroristerne i det fly fra United Airlines, der snarere end at nå sit mål styrtede ned på en mark i Pennsylvania.

Sangen kammede over i, hvad der kunne lyde som en Bush-agtighed, en støtte til angrebet på Afghanistan

*"No one has the answer / But one thing is true / You've got to turn on evil / When it's coming after you,
You've gotta face it down / And when it tries to hide / You've gotta go in after it / And never be denied /
Time is runnin' out / Let's roll."*

Senere fulgte imidlertid et korrektiv til dem, der måtte have forstået Youngs tekst som en støtte til Bush's militarisme. Det skete med pladen "Living With War", hvor han blandt andet forlangte præsidenten afsat: "Lets Impeach The President for lying".

Ronald Reagan

Mest berygtet er Neil Young for det, der er blevet udlagt som en støtte til Ronald Reagan. Midt i 80'erne havde et par journalister fra Associated Press opsøgt Young, og det var deres skuffede forventning om, at han – manden bag "Ohio" og "Southern Man" - måtte dele deres syn på præsidenten, der skaffede Young rygtet som konservativ reaganist.

"Jo mere de indyndede sig, desto mindre kunne jeg lide dem. Jeg spurgte dem, om de nogensinde havde mødt Ronald Reagan. Det havde de ikke. Det havde jeg heller ikke, argumenterede jeg. Jeg sagde, at jeg ikke troede på det med at male mennesker enten sorte eller hvide, der måtte være flere sider af ethvert menneske, og jeg syntes godt om nogle af de ting, som Reagan havde sagt."

Young kunne godt lide, at Reagan talte for støtte til lokalsamfundene.

Historien er på mange måder illustrativ for Neil Youngs liv som menneske og kunstner.

På grundlag af det, han fortæller om sig selv, kan han beskrives som en naiv, romantisk impulsiv vindbøjtet, der hopper på hvad som helst, bare det på en eller måde har klangbund i hans følelser. Han kan beskrives som excentrisk rigmand, der kan bilde sig ind, at verden bliver et bedre sted at være, fordi han har ressourcerne til at virkeliggøre sine fikse ideer.

Men han kan også beskrives som én, der har det gode på hjerte, nærer stor kærlighed til den verden, han er i, og til menneskene i den. Og som gerne fortæller og synger om det uden at vente, at folk går på røven over, hvor klog han er.

Det er der alt sammen, i et syndigt og ærligt rod. Ikke formfuldendt eller fantastisk, og sine steder måske ubehjælpomt. Som selvbiografi er Neil Youngs selvbiografi værre end de bedste, og bedre end de værste.

Tankevækkende på mange gode måder. Tak for sangen, Neil, og for sangene.

Neil Young: "En Hippiedrøm" Selvbiografi. (Politikens Forlag 2012) 560 sider.

Læs også Modkrafts anmeldelse af Neil Youngs seneste album "Psychedelic Pill":
["Langstrakt legesyge fra Neil Young"](#)

Redaktion: Modkultur

Emneord: Neil Young | bog | hippie | rock | folk | country

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**